

ובל הקדשים שקדם הקדשן את מומן, ונתקדשו בקדושת הגוף, שהיא קדושה חמורה ולא קדושת דמים, או אפילו היה להם מום עובר קודם להקדשן, שהוא אינו מעכב בחלות קדושת הגוף, ולאחר מכאן נולד להם מום קבוע, ונמצא שקדם הקדשן את מומן — ונפרו, כך הוא דינם:

פטורין מן הכבורה, ומן המתנות.

ואינו יוצאין בפדיונם לחולין ליגוז וליעבר.⁽⁹⁾

וולדן וחלבן אסור אפילו לאחר פדיונן, שהרי אמרה תורה "תזבח ואכלת בשר", ולא חלב.⁽¹⁰⁾ והולדות, הן הולדות שנתעברו קודם הפדיון ונולדו לאחר הפדיון, ומדרבנן אסורים הולדות וכפי שיתבאר בגמרא מטעם גזירה.

והשוחטן בחוץ קודם פדיונן, חייב.

ועושיין תמורה, בין קודם פדיונם בין לאחר פדיונם.⁽¹¹⁾

הבכור ומן המעשר, שהרי אלו לא הקדשו קדושת דמים].

ב. כתב רש"י: "שאפילו במומן חלה עליהם קדושה חמורה דרחם מקדשו, ובמעשר כתיב "לא יבקר בין טוב לרע", דמשמע: בין תם בין בעל מום — קדוש, כי "טוב" הוא תם, ו"רע" הוא בעל מום".

ובראשית בכורים תמה: מה בכך דרחם מקדשו, הא מכל מקום לא חזי להקרבה, והאיך תחול עליו קדושת הגוף! ? וכמו שאם האדם מקדיש בעל מום שאינו ראוי להקרבה לא חלה עליו קדושת הגוף כיון דבשעת הקדישו אינו ראוי, הוא הדין כשרחם מקדשו. ואי משום דבבכור לא שייך קדושת דמים, הרי עיקר הטעם חסר מן הספר! ? וראה מה שכתב בזה.

ולשון רש"י בחולין קל א הוא: דבכור ברחם תלה רחמנא, לא שנא תם ולא שנא בעל מום קדיש, תם קרב ובעל מום נאכל לכהן, כדילפינן בבכורות כח א "ובשרם יהיה לך", "בשרם" תרי משמע, לימד על בכור בעל מום שמתנה לכהן.

והנה בחידושי רבינו חיים הלוי [איסורי מזבח ג י] חקר בעיקר הדין שאין קדושת הגוף חלה בכל הקדשים על בעלת מום, כי יש לומר

שני טעמים: האחד משום שאינו ראוי למזבח, ועל כן לא חיילא קדושה עליהו. ועוד יש לומר טעם אחר, משום דהא קיימא לן דכל קדשי הגוף נפדין על ידי מום, ואם כן, הא נמצא דכשמקדישו הוי דבר שיש לו פדיה, ועל כן לא מיקריא קדושת הגוף, דיסוד קדושת הגוף הויא דבר שאין לו פדיה, והכא כיון דיש לו פדיה לא מיקריא קדושת הגוף. וראה שם שהוכיח כצד שני ממה שחלה קדושה על בעל מום עובר אף שאינו ראוי למזבח, ראה שם. ולכאורה לפי טעם זה הרי פשוט הטעם שבכור ומעשר קדושים קדושת הגוף, שהרי אינם נפדים.

9. לשון המשנה משמע, שלענין גיזה ועבודה עדיין קדושתן עליהם ואף על גב שנפדו, ואינו איסור חדש. ויתבאר עוד מחקירה זו בהערות על סוגיית הגמרא.

10. בהערות שעל הגמרא דף טו סוף עמוד א, יתבאר: אם הכוונה לחליבה שהיא אסורה כמו גיזה ועבודה, או שהנידון הוא על החלב עצמו.

11. כמבואר בברייתא לקמן טו ב, וראה סוגיית הגמרא על זה לקמן טז א.